UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 799. Leonis Pap. III. Annus 4. Irenes Itervm Imp. Annus 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

tam ſedatum, ex quo ad ſublimiora illam oculos conuerterat. Quo ſiebat, vt abundantis gratiæ ope nixus multa quotidie indefeſſus præſtaret, ſcribens ipſe, alijs dictans, facienda præcipiens, diuinis rebus incumbere perſuadens, atque (vt vno verbo dicam) omnicommodans, omnes aptis ad ſalutem rebus inſtituens. hactenus de ſcriptis Theodori Studitæ Michael eius diſcipulus: quæ quidem magna ex parte deſiderari videntur. Quas autem ex Columnenſi bibliotheca nacti ſumus epiſtolas ad Annales ſpectantes, eas vna cum vita ipſius à dicto Michaele conſcripta Sirmundus Pariſienſis Theologus Societatis Ieſu profeſſor me rogante Latinitati tradidit, quo nomine non ego ſolùm, ſed & vniuerſa ei plurimum debeat Chriſtiana religio. nos eas ſuis locis pro temporis ratione reddemus. Vtinam inueniatur aliquis vir doctus qui maiori ocio cuncta ſanctiſſimi atque doctiſſimi viri egregia monumenta è bibliothecarũ diuerſarum latebris aliquando in lucem vendicet, eademque Latinitati, beneficio omnium, donet. Ceterùm erit vt inferiùs ipſum Theodorum Studitam nouis auctum coronis ex nouis perſecutionibus repetita ſæpè confeſſione viſurus ſis, ſinas cum interim ocio monaſtico bene vti & operosâ frui quiete vnà cum ſuis Angelicam vitam in monaſterio piè ſancteque ducentibus. Iam verò quæ anni huius ſunt reliqua, proſequamur. Miſiſſe hoc anno Irenem Auguſtam Legatos ad Carolum Magnum, veteres tradunt Annales Francorum, auditosque ab eo Aquiſgrani, reddidumque illis ab ipſo quem petierunt Siſinnium fratrẽ Taraſij Patriarchæ olim in bello captiuum.

QVÆ THEODORI SINT LATINITATI TRADITA.

VIII. Quod ad res Hiſpanicas pertinet, hæc de Alfonſo cognomento Caſto habent Annales Francorum, & vetus Chronicon à Pithœo editum: *Hoc anno Hadefonſus (quod idem eſt quod Adefonſus ſiue Alfonſus) Rex Gallaciæ & Aſturiæ per Froium Legatum ſuum papilionem miræ pulchritudinis Regi Carolo miſit.* & inferiùs eodem anno: *Hadefonſus quoque ſupradictus Rex prædata Vlyſſipona Hiſpaniæ ciuitate, inſignia victoriæ ſuæ loricas, mulos, captiuosq́; Mauros per Froium & Baſiliſcum Legatos ſuos Carolo miſit.* hæc ibi. Ex quibus patet magnam amicitiæ conſuetudinem interceſſiſſe inter Alfonſum Caſtum & Carolum Magnum, ambos Reges pietate inſignes. teſtatur & hoc ipſum Eginhardus in vita Caroli, cum ait: *Adeò namq; Adelfonſum Gallaciæ atq; Aſturiæ Regem ſibi ſocietate deuinxit, vt is cùm ad eum litteras vel Legatos mitteret, non aliter ſe apud illum, quàm proprium ſuum appellari iuberet.* hæc ipſe.

IESV CHRISTI
Annus 799.

LEONIS PAP. III. Annus 4. — IRENES ITERVM IMP. Annus 3.

SEPTINGENTESIMVS nonageſimus nonus annus Chriſti Redemptoris, Indictione ſeptimâ inchoatur, idemq́; valdè Eccleſiæ Romanæ lugubris, quo immane facinus commiſſum atque ſacrilegium ingens perpetratum eſt aduerſus ſummum Pontificem à ſceleſtis quibuſdam ac prorſus impijs Eccleſiæ Romanæ potentioribus clericis, quod nec à Gentilibus infenſis nomini Chriſtiano Imperatoribus, vel ab hæreticis, Catholicæ Fidei perduellibus fuiſſet aliquando tentatum. Nepotes ſi quidem Hadriani Pontificis militantes in Romani cleri primis ordinibus inuidiâ tabeſcentes ob Leonis electionem, odio implacabili ipſum perſecuti, calumnijsq; inſectati, tandè eò furoris & inſaniæ ſunt perducti, vt non ſint veriti in ipſum ſacrilegas manus inijcere, effodere ipſius oculos, atque radicitus linguam præcidere. Acceſſit ad tanti ſceleris immenſitatẽ, quod totum id factum eſt, cùm idem Pontifex eſſet in ſacri muneris functione, expiando per litanias populum ritu ſolemni. Sed & ſacrilegia ſacrilegijs cumulata ſunt dum rurſus in Eccleſia ante altare, iuxta Confeſſionem tantum ſit repetitũ rabido furore flagitium. Iſta autem tam nefanda, tam horrenda & execranda quomodo ſe habuerint, præ ſceleris immanitate declamato vbiq; facinore, tam Occidentales quàm Orientales hiſtoriarum ſcriptores ſunt proſequuti. Nos accepimus ab Anaſtaſio eius ſæculi ſcriptore, antiquiore, qui ea paulò latiùs narrat his verbis.

LEO PAPA QVÆ PASSVS A SVIS PERSECVTORIBVS.

II. *Cum die quadam more ſolito in litania, quæ ab omnibus Maior appellatur, Leo Pontifex procederet, vt ſicut populus omnis ad ſacra religione occurrere deberet, vt ſecundum antiquam conſuetudinem litanias & Miſſarũ ſolemnia cum ſacerdotibus celebraret, & omnipotenti Domino pro ſalute Chriſtiani populi preces funderet. Et cùm ſecundùm olitanam traditionem ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, in Eccleſia beati Georgij Chriſti Martyris, in eunte tali, ipſa litania prædicata fuiſſet: omnes tam viri quámque fœminæ deuotâ mente cateruatim in Eccleſia beati Chriſti Martyris Laurentij, quam Lucinæ dicunt, ſiue Ad craticulam,* vt hic habent Annales Francorum, *vbi Collecta prædicta erat, occurrerunt. Et dum prædictus venerabilis Pontifex à patriarchio egreſſus fuiſſet: obuiam illi ſine planeta Paſchalis Primicerius occurrit, & in hypocriſi veniam illi petebat, dicens: Quia infirmus ſum, & ideò ſine planeta veni. Tunc ſanctiſſimus Præſul veniam ei dedit. Similiter & Campulus Sacellarius: qui in ipſorum dolo ſtare pariter in Pontificali obſequio pergentes, & dulcia verba quæ non habebant in pectore cum eo loquentes, maligni & iniqui ac peruerſi, falſiq; Chriſtiani, prorſus Pagani, filij diaboli, in vnum ſeditiosè colligentes, pleni iniquâ cogitatione, in ipſo itinere, ante monaſterium ſanctorum Stephani & Silueſtri, quod domnus Paulus Papa fundauerat, clam armati aſtitere, atque repentè de loco inſidiarum exilientes, ad ipſum (quod dictu nefas eſt) trucidandum. abſq; vlla reuerentia conſtrinxerunt, Paſchale ad caput ſtante, & Campulo ad pedes, ſecundum iniquum eorum conſilium.* Accidiſſe autem id ſeptimo Kalendas Maij Ado confirmat. Pergit Anaſtaſius.

III. *Quo facto, omnis qui circa eum erat populus, conſtitutus inermis, in diuino officio præparatus, timore armorum perterritus, in fugam conuerſus eſt. Ipſi verò inſidiatores atque operatores malorum, Iudaico more, ſine vllo diuino vel humano honore iniuria, ferino more comprehendentes, in terram proſtrauerunt, & abſque vlla miſericordia ſcindendo, expoliando eum, crudeliter oculos euulsere, & ipſum penitùs necare conati ſunt: nam & lingua eius ab ipſis præciſa eſt. Et vt ipſi omnino tunc arbitrati ſunt, cæcum & mutum in media platea dimiſere. Verùm poſtmodum Paſcalis & Campulus ſicut veri Pagani & impij ad ipſum monaſterij Eccleſiam ante Confeſſionem eum trahentes, ante ipſum venerabile altare iterum oculos & linguam ampliùs crudeliter eruere, & plagis eum diuerſis ac fuſtibus cædentes laniauerunt, & ſemiuiuum in ſanguine reuolutum ante ipſum altare dimiſere. Poſtmodum verò ſub cuſtodia in ipſo monaſterio dimiſere.*

IV. *Timore autem perterriti, ne à Chriſtianis hominibus inde ſeparatus eſſet, tunc malignum conſilium adepti, ſicut ipſi Hegumeno monaſterij ſancti* * *Geraſimi profeſſum eſt, fecerunt eum adfenire clàm per noctem tam Paſchalis malignus qui tunc Primicerius erat, quàm Campulus Sacellarius, & Maurus Nepeſinus, & miſerunt in prædictum monaſterium ſancti Silueſtri, cum plurimis iniquis conſentaneis ipſorum malefactoribus ſicut eum per noctem exinde abſtrahentes deduxerunt in monaſterium S. Geraſimi, & in arcta & anguſta cuſtodia eum recluſerunt.*

Sed Dominus omnipotens qui eorum malitiam præſciendo, diu patienter ſuſtinuit, ipſos eorum iniquos conatus mirabiliter deſtruxit. Contingit enim cooperante Domino, & beato Petro Apoſtolo ſuffragante, quod antedictus Papa cùm ab ipſis carnificibus in monaſterium S. Geraſimi in cuſtodiam mitteretur, & viſum recepit & lingua ad loquendum ei reſtituta eſt, vt oſtenderet omnipotens Dominus ſuper ſuum famulum ſuam miſericordiam & magnum miraculum, & diuina eum iuuante à fidelibus Chriſtianis viris, videlicet Albino Cubiculario, & alijs fidelibus Dominum metuentibus, ex ipſo eum clauſtro occultè auferentes, in baſilicam B. Petri Apoſtolorum principis, vbi eius ſacratiſſimum corpus quieſcit, deduxere.

V. *Qui omnes audientes & videntes mirabilia Dei, quòd innocentem & iuſtum Pontificem de manibus iniquorum eruit, glorificauerunt Dominum Deum, dicentes: Benedictus Dominus Deus Iſraël qui facit mirabilia magna ſolus, & non deſerit ſperantes in ſe, ſed in eo adimpleuit miſericordiam ſuam, vt manifeſtaretur gloria Dei & mirabilia in illo, quemadmodum promiſit ſperantibus in ſe, Pſalmiſtâ dicente:* * *Dominus illuminat* [illegible]

ſalus mea quem timebo? Dominus defenſor vitæ meæ à quo trepidabo? Et iterũ: *Lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumen ſemitis meis.* (Pſal. 118) Et verè à tenebris eum Dominus eripiens, lumen reddidit, & linguam ad loquendum reſtituit, & totis eius conſolidatis membris, in omnibus operibus mirabiliter deducens confortauit. Quantum gaudium habuere Chriſtiani homines & fideles, tantũ mœrore & triſtiã anguſtiati illi neſciebant quid agerent, & in periculo ſe eſſe exiſtimantes, quærebant ſemetipſos interficere. At dũ non inuenirent quid aliud agerent, domum Albini fidelis B. Petri Apoſtoli & eiuſdem Pontificis deprædantes, deſtruxerunt.

LEO PAPA SPOLETVM DVCITVR.

In ipſa beati Petri Apoſtoli aula cùm degeret præfatus Pontifex, confeſtim Vuinigiſus glorioſus Dux Spoletanus cum ſuo exercitu obuiauit: & cùm ſummum Pontificem videntem & loquentẽ conſpexiſſet, venerabiliter eum recipiens Spoletum deduxit glorificans Deum & laudans Dominum, qui per talia mirabilia eum clarificauit. Habent Annales Francorum, apud ſanctum Petrum tunc contigiſſe morati Legatos Caroli Magni: erat ex ijs vnus Vuiradus Abbas, quorum ope fultus Põtifex, vnà cum Duce Spoletano Vuinigiſo Spoletum (vt dictũ eſt) perductus fuit. Pergit verò Anaſtaſius.

VI. RECEPTVS LEO PAPA AD CAROL. MAGNVM.

*Quo audito, per diuerſas ciuitates Romanorum fideles ad eum accurrere, & pariter cum aliquibus ex ipſis ciuitatibus Epiſcopis, presbyteris, ſeu clericis Romanis, & primatibus ciuitatum ad excellentiſſimum dominum Carolum Regem Francorum & Longabardorum atque Patricium Romanorum profectus eſt. Ipſe verò Chriſtianiſſimus & Orthodoxus atq; præcipuus clementiſſimusq; Rex, illicò vt audiuit, miſit in obuiam eius Gildimaldum Archiepiſcopum & Capellanum, & Aſchatium Comitem, & poſtmodum proprium filium ſuum Pipinum excellentiſſimum Regem cum alijs Comitibus obuiam ei iterum, & vſque vbi ipſe magnus Rex eî obuiauit, & ſicut Vicarium B. Petri Apoſtoli venerabiliter & honorificè cũ hymnis & canticis ſpiritualibus eum ſuſcepit: pariter ſe amplectentes, cum lachrymis ſe oſculati ſunt. Et prædicto Pontifice, Gloria in excelſis Deo inchoante, & * cuncto clero ſuſcipiente, oratione ſuper cuncto populo datâ nunc benigniſſimus dominus Carolus Magnus Rex * addictum Pontificem conſpiciens, gratias Deo retulit, qui tam magna mirabilia ſuper famulum ſuum per ſuffragia principũ Apoſtolorum Petri ac Pauli operatus eſt, & ad nihilum prædictos viros iniquos deduxit.*

*Populo
*Leone

Porrò de his omnibus Carolus Magnus Albinũ Flaccum reddidit certiorem, qui horrendum facinus deteſtatus reſcribens ad Carolum hæc de his habet [b]: *Ecce in te ſolo tota ſalus Eccleſiarum Chriſti inclinata recumbit: Tu vindex ſcelerum, tu rector errantium, tu conſolator mœrentium, tu exaltatio bonorum. Nonne Romana in Sede vbi religio maximè pietatis quondam clarebat, ibi extrema impietatis exempla emerſerunt? Ipſi cordibus ſuis excæcati excæcauerunt caput proprium. Nec ibi timor Dei, nec ſapientia, nec charitas eſſe videtur. Quid boni eſſe poterit vbi nihil horum inuenitur? Si timor Dei eſſet in eis, non auderent. Si ſapientia, nunquam voluiſſent. Si charitas, nunquam feciſſent. Tempora ſunt periculoſa olim ab ipſa Veritate prædicta, *quia refrigeſcet charitas multorum. Nullatenus capitis cura omittenda eſt. Leuius eſt pedes dolere, quàm caput. Componatur pax cum populo nefando. Si fieri poteſt, relinquantur [illegible] minæ, ne obdurati fugiant, ſed in ſpe retineantur, donec ſalubri conſilio ad pacem reuocentur, &c.* ita Albinus, cuius conſilium Carolus ſequutus eſſe videtur, vt dicta declarant. Pergit verò Anaſtaſius de Carolo dicens.

b Alb. epiſt. tom. 1. Antiq. lect.
Matt. 24.

Qui dum in magno honore apud ſe aliquantulum tempus eum ipſe ſereniſſimus Rex habuiſſet: hæc præfati iniqui & filij diaboli audientes poſt dira & iniqua incendia quæ in poſſeſſionibus ſeu rebus B. Petri Apoſtoli geſſerunt: moliti ſunt Deo contraria, falſa aduerſus ſanctiſſimum Pontificem imponere crimina, & poſt eum ad prædictum mittere Regem, quæ probare nequaquam potuiſſent, qui per inſidias & iniquitates ipſorum talia nec dicenda, ſanctam Eccleſiam humiliare volentes, proferebant.

VII.

*Sed dum apud prædictum clementiſſimum magnum Regem præfatus Pontifex cum magno & condecenti honore degeret, ex omni parte tam Archiepiſcopis quàm Epiſcopis & cæteris ſacerdotibus venientibus, vnà cum conſilio eiuſdem piiſſimi magni Regis, omnibusq; eximijs Francis, Deo præuio, illum * remeantem in ſuam Apoſtolicam Sedem honorificè cum nimio * (vt decuit) remiſerunt honore: qui per vnamquamque ciuitatem, tanquam ipſum ſuſcipientes Apoſtolum, vſque Romã deduxerunt. Quum Romani præ nimio gaudio ſuum recipientes Paſtorem: omnes generaliter in vigilijs beati Andreæ Apoſtoli tam proceres clericorum cum omnibus clericis, quamq; Optimates & Senatus, cunctaq; militia & vniuerſus populus Romanus cum ſanctimonialibus & diaconiſſis & nobilibus matronis cum vniuerſis fœminis, ſimul etiam & cunctæ ſcholæ peregrinorum, videlicet Francorum, Friſonum, Saxonum atque Longobardorum, ſimul omnes connexi ad pontem Miluium cũ ſignis & bandis & canticis ſpiritualibus ſuſceperunt, & in Eccleſiam beati Petri Apoſtoli eum deduxerunt, vbi & Miſſarum ſolemnia celebrauit. Et omnes communiter corpus & ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti fideliter participati ſunt, & aliâ die ſecundum olitanam conſuetudinem natale beati Petri Apoſtoli celebrantes, Romam ingrediens cum multo gaudio & lætitia, in patriarchium Lateranenſe introiuit.*

PAPA MAGNO CVM HONORE.

Porrò totam hanc hiſtoriam ſcias tunc fuiſſe carmine egregiè ſcriptam ab Alcuino (vt ſtylus arguit) editam verò nuper à Caniſio in tomo primo collectionis Antiquæ lectionis, in qua habentur, quæ prætermiſſa noſcuntur ab alijs. Tu ipſam conſulas, cuius delecteris ſicut veritate, ita & rerum tunc temporis varietate.

VIII. DELINQVENTIVM CAVSA TRACTATA.

Poſt hæc autem ab eis qui à Carolo Magno miſſi ſunt, quæſtio habita eſt de ijs qui tam enormia ſcelera perpetrârant, de quibus hæc apud eundem Anaſtaſium ſcripta leguntur: *Poſt aliquantos dies fideliſſimi Miſſi qui cum eo venerunt in Pontificale obſequium, videlicet Gildimaldus & Arno reuerendiſſimi Archiepiſcopi, atq; Cunibertus, Berahardus, Atto & Ieſſe reuerendiſſimi ſanctiſſimi Epiſcopi, necnon & Flaccus electus Epiſcopus, vnà cum Kelmgoch, Reticario & Germano glorioſis Comitibus, reſidentes in Triclinio ipſius domni Leonis Papæ, & per vnam & amplius hebdomadam, inquirentes ipſos nefandiſſimos malefactores, quam malitiam ab ipſorum Pontifice habuiſſent tam Paſchalis quàm Campulus cum ſequacibus eorum & nihil habuerunt aduerſus eum quod dicerent. Tunc illos comprehendentes prædicti Miſſi Magni Regis, emiſerunt eos in Franciam.* hæc ibi. Quæ omnia facta eſſe ſubdit ante aduentum ipſius Caroli Magni Romam, qui contigit anno ſequenti, licèt iudiciũ huiuſmodi præſente Carolo factum alij tradant.

IX. LEO PRO PERSECVTORIBVS ROGAT.

Sed dices quomodo fieri potuit, vt tam deformia perpetrata ſcelera leui exilio punirentur? Regino ſatisfacit, dum tradit pro ſuis perſecutoribus exoraſſe ipſum Leonem Pontificem, ne quid detrimenti in ipſorum corporum membris paterentur; idque ipſi enixè roganti conceſſum eſſe, cum tamen anteà capitis ſententiam accepiſſet; & in eos lege agendum eſſe, definitum eſſet: quod & teſtantur Annales Francorum ſub Ludouico filio Caroli Magni conſcripti. Sed & in vita Caroli per annos ſingulos ſcripta hæc leguntur: *Poſt paucos autem dies iuſſit Carolus eos qui Papam anno ſuperiori dehoneſtauerant exhiberi, & habita * decreti ſecundum legem Romanam, vt maieſtatis rei capite damnati ſunt. Pro quibus tamen Papa pio affectu apud Imperatorem interceſſit, & vita & membra eis conceſſa ſunt, ſed pro facinoris magnitudine exilio deportati ſunt.* hæc ibi, eademque reliqui eiuſdem ſæculi ſcriptores, ſed ſequenti anno id factum tradunt, poſtquam Carolus acclamatus & coronatus eſt Imperator. Nos tamen ſequimur Anaſtaſium, indecens exiſtimantes, quod primùm de Pontifici obiectis criminibus actum ſit, quàm de adeò facinoroſiſſimis delinquentibus. Porrò de cauſa Pontificis tractata anno ſequenti, vbi Carolus Romam venit, ſuo loco dicemus. Cæterum iudicium hoc anno factum eſſe cùm idem auctor affirmet, ſententiæ autem executionem, expectato Caroli aduentu, in ſequentem annum eſſe dilatam, idem qui ſupra auctor affirmat, noſque ſuo loco ex eodem Anaſtaſio dicturi ſumus.

*deciſione

X. LEO PAPA DEDICAT ALTARE ECCLES. PADERBORNENSIS.

His de iudicio delinquentium enarratis, recitatiſque cunctis quæ hoc anno ipſi Leoni Pontifici contigerunt, prætermittendum non putamus quę ab ipſo facta eſſe narrantur, cùm adhuc apud Carolum in Germania eſſet. & inter alia dedicatum ab eo altare Paderbornæ, vbi conuenit ipſum Carolum Magnum, de quo hæc in tranſlatione ſancti Liborij fideliter ſcripta leguntur [d]: *Religioſum eius, Caroli videlicet, & ſalutare Chriſtianitatis dilatandæ ſtudium nobiliter inchoatum, Leo Papa Apoſtolicâ auctoritate firmauit, atque in Eccleſia tunc ibidem nouiter conſtituta, quoddam*

d apud Sur. tom. 4. die 23. Iulij in

Tranſl. S. Liborij.

altare conſecrans, adorandas in eo reliquias Protomartyris Stephani, quas ſecum Roma detulerat, collocauit fiducialiter id Principi promittens, quod oratorium illud tanti Martyris patrocinio munitum non vlterius paſſurum foret iniuriam quam ipſo referente prius ei contigiſſe cognouit, vt videlicet ob incolarum loci perfidiam & odium in Chriſtianam religionem aliquoties igni traderetur. Et ob hanc maximè cauſam eaſdem reliquias ibi rogatu Imperatoris recondidit, non ſine effectu congruæ fiduciæ, ſponſionisque ſuæ, cùm nihil tale poſtmodum illic perpetratum eſſe certiſſimum ſit. Hoc igitur ordine Paderbornenſis Eccleſiæ ſedes Epiſcopalis tam Imperatoris ſanctione, quàm Apoſtolica benedictionis auctoritate primitus conſtituta, ob cauſam ſuperius memoratam commendata fuit aliquamdiu tuitioni præſulum Capellæ Orientalis Franciæ, quod ſermone barbaro Vuirtzburg appellatur. hæc de his auctor.

INVISIT LEO PAP. CORPVS S. SEVERINI.

Contigit etiam vt cùm eſſet in itinere, pertranſiens Coloniam, licèt feſtinus ad Carolum properaret, ibi tamen ſubſiſtit, & ingreſſus in Eccleſiam ſancti Seuerini, cuius corpus haud pridem in domum ſuam fuerat reſtitutum illic orauit. Habet enim iſta auctor qui de eius translatione ſcripſit hiſtoriam, aitque: [a] *Cùm Roma præfatus Pontifex Leo profectus propter pœnas iniuſtè ſibi illatas, ad Imperatorem Carolum migraret in Franciam: deuenit ad locum, quo viri* DEI *Seuerini corpus venerabile requieſcit, ibique præter morem, quem in via ſeruauerat, oraturus Eccleſiam introiuit: comites autem eius mirantes, cauſam huiuſmodi ſciſcitabantur. Quibus ille: Loci (inquit) huius defenſor domus eſt: ideò non auſus ſum illam præterire inſalutatam. Hinc ergo conſuetudo ciuibus inoleuit vt vno die per ſingulas hebdomadas ad ſancti* SEVERINI *ſepulchrum veniant; & vt per totam hebdomadam eius patrocinio fulciantur, ſupplici deuotione depoſcunt.* Hæc de his ibi.

[a] Apud Surio. 5. die 23 Octobr. in Tranſl. S. Seuerini.

Hoc eodem anno idem Leo Papa dedicauit capellam à CAROLO MAGNO conſtructam in Eresburg, eumdemque locum eiuſmodi priuilegio muniuit [b].

[b] Extat ap. Regeſtum Innoc. IV.

eo ſeruus ſeruorum Dei, Carolo Magno [*] *Romanorum Imperatori.*

[*] Regi Francorũ

Piæ tuæ petitioni per omnia congaudentes, quod iubes annuere non tardamus. Igitur hunc montem Eresburg, quem expugnatum cum tota Saxonia Deo obtuliſti, & per nos beato Petro conſecrâſti, liberum ab omni humana poteſtate eſſe, & fratrum inibi ad Chriſti ſeruitium adunatorum ditioni tantummodo parere cenſemus. Qui ne aliquid in hoc impedimenti patiantur, neue Regni veſtri inuaſoribus aliqua rebellandi fiducia præparetur: ſub anathemate, ſancti Petri auctoritate, interdicimus, ne quis vnquam bellica in ipſo monte præſidia collocare, aut per te collata prædia, aut decimas circa montem per duas Saxonicas raſtas, quas illuc delegaſti, audeat diripere. Hæc conſeruantibus ſit pax in Deo Patre, infringentibus excommunicatio, & à beatorum collegio ſit ſeparatio in æternum. Dat. Eresburg per manus Ioannis Bibliothecarij & Cancellarij Eccleſiæ Romanæ VIIJ. *Kal. Ianuar. anno Domini . . . . . Leonis III. quarto, Indictione* [*] *ſeptimâ, die dedicationis Capellæ in Eresburg. De Saxonia oblata à Carolo Magno S. Petro ſunt etiam litteræ Gregorij Papæ ſeptimi ſuo loco recitatæ.*

[*] octaua

XII. HIEROSOL. PATRIARCHA CLAVES S. SEPVLCHRI AD CAROLVM MITTIT.

Eodem pariter anno Patriarcha Hieroſolymorum per ſuum monachum miſit ad Carolum Magnum ſacroſancti ſepulchri Redemptoris noſtri claues, quem dimittens ipſe Carolus, Zachariam presbyterum illi adiunxit: qui dona ad loca illa ſancta deferret. hæc Annales Francorum. Innotuerat in Oriente etiam tanti Regis Chriſtianiſſimi pietas atque potentia, adeò vt ad hunc vnum reſpicerent omnes, tanquam vnicum Chriſtianæ religionis, temporibus iſtis perditiſſimis quibus ſub Sarracenorum iugo gemebant, decus & ornamentum. Porrò pro reſtauratione Eccleſiarum Hieroſolymorum Carolus collectam more maiorum indixit. Eſt eadem re titulus in eius Capitularibus his verbis inſcriptus: [c] *De eleemoſyna mittenda in Hieruſalem, propter Eccleſias Dei reſtaurandas proximo Natali Domini.* ipſum verò decretum ſeu capitulum excidit.

[c] Capit. li. 4. in appẽ. cap. 31.

IESV CHRISTI
Annus 800.

LEONIS III. PAP. Annus 5. IRENES ITERVM IMP. Annus 4.

I.

OCTINGENSIMVS Redemptoris noſtri illuceſcit annus octauæ Indictionis, ad cuius finem Carolus Magnus Romam ſe contulit, vt Eccleſiam illam improbis factionibus perturbatam in ſecuritatem priſtinam reſtitueret. Sed quæ iſta præceſſerint, quibus [illegible] contulerit in Italiam, primò dicendum. Cogitans Romam Carolus, optauit ſecum ducere Albinum Flaccum virum prudentiſſimum, qui tunc Turonenſem Abbatiam [illegible] bat. Sed renuit ipſe, hæcque ad eumdem reſcripſit inter alia [d]: *Sed de hoc quidem mihi improperare voluiſti, me fumoſa [illegible] dentia Turonorum tecta auratis Romanorum arcibus præponere [illegible] veſtram legiſſe prudentiam Salomoniacum illud eloquium: Melius eſt, inquit, ſedere in angulo domatis, quàm cum muliere litigioſa in domo communi, & vt pax dictat: Magis ferrum nocet, ſiliquàm fumus.* ita planè alludens ad Leonem Pontificem ferro excæcatum. Pergit autem: *Turonis enim fumoſis tectis contenta, Deo donante per veſtræ bonitatis prouidentiam in pace permanet. Roma verò, quæ fraterna diſcordia initiata eſt, inſitum diſſenſionis venenum hucuſque tenere non ceſſat, veſtræque venerandæ dignitatis potentiam ad huius peſtis cognitionem [illegible] dulcibus Germaniæ ſedibus feſtinare compellit, &c.* Scripſit, inquam, videntur iſta dum Carolus Romam cogitaret anno ſuperiori, cùm nondum miſſus in vrbem Leo eſſet, de quo in fine epiſtolæ,

Qui triſtis venit, redeat iam lætus ad Vrbem
Per pia dona patris, conſilium que ſacrum.
Quod petit inueniens, quicquid ſperauit adeptus,
Hinc Chriſto laudes hymnidicas referens.

Cùm verò accepiſſet Albinus iam Carolum Romam verſus iter arripere, ipſi in via occurrendum putauit. Sed quæ iter præceſſerint, habent veteres Annales Francorum in vita eiuſdem Caroli Magni ipſum hoc anno celebraſſe ſacrum diem Paſchatis in Cétulo ſeu Centula apud S. Richarium vbi ille inſigne monaſteriũ, quod eius gener Angelbertus ſiue Engelbertus (vtroque modo apud antiquos ſcriptus reperitur) erexit, vbi poſtea præfectus Abbas vitã duxit Angelicã. Aderat vnà cũ Carolo tunc inter alios Albinus Flaccus qui & Alcuinus, illicque dum degeret, ſcripſit vitam eiuſdem S. Richarij Confeſſoris, in qua ea ad ipſum Carolum præfatus eſt epiſtola nuncupatoria.

Domino ſemper venerabili ſemperque deſiderabili [illegible] & Eccleſiæ tutori, gratiâ Dei ſemper Auguſto Carolo [illegible] perpes amicus Albinus, adiectum eſt poſtea nomen [illegible], quod conſequutus eſt anno ſequenti.

Remorante veſtra excellentia pietate in loco ſancto & nomine venerabili Centula, cuius & ego veſtra gloria ſeruus, veſtra pietatis veſtigia ibidem proſequutus, aliquot ibi commoratus [illegible] parauit ad eum meam vir magnus in Chriſto, dominus & [illegible] Abbas Angelbertus, qui in laudem Cauliter[illegible] apparet in electis ſuis, quemdam libellum ſtylo [illegible] de vita ſanctiſſimi ac verè magnifici Confeſſoris Richarij [illegible] annotarem, &c. adiecit ad finem præfationis [illegible] ſtichon, de eo quod illo libello contineretur, in hunc modum:

Geſta ſacerdotis magni tenet iſte libellus
Richarij, cuius Centula corpus habet.

Scripſit & idem Albinus [e] vitam quoque Vuillembrordi, qui & Clemens dictus, quæ extat, & alia plura id genus.

Sed redeamus ad Carolum qui recedens è Centula per littus Oceani venit Rotomagum, inde per Sequanã profectus eſt ad ſepulchrum ſancti Martini orationis cauſa, vbi & defunctam pridiè nonas Iunij Luithgardem coniugem ſepeliuit, piam valdè fœminam S. Liobæ virginis obſeruantiſſimam, cuius res geſtæ ſcriptis mandare [illegible]. Poſt hæc habet conuentum generalè Moguntiæ [illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN